

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить із вересня 1934 року.

5 жовтня 2010 року.

№10 (2868)

РОЗПОЧАВСЯ ДРУГИЙ МІСЯЦЬ НОВОГО 2010/2011 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

ЩОБ БУЛО І КРАСИВО, І ЗРУЧНО

У цілому до навчального року університет підготувався.

Незважаючи навіть на те, що вже другий рік заклад обмежений у фінансуванні ремонту і придбання матеріалів.

Отже, перший, другий і третій гуртожитки будуть не тільки з холодною, а й з гарячою водою: відремонтовано котельні, водомережі, водогін для холодної води у п'ятому гуртожитку, центральна котельня. У гуртожитку №2 в душових кімнатах обшито пластиком стелю і стіни, на підлозі покладено кахлі; частково замінені унітази в першому і п'ятому гуртожитках; замінено труби для холодної і гарячої води та каналізація з

першого по дев'ятий поверх у гуртожитку №6, відремонтовано 32 кухні в гуртожитку №7 і т.д. У гуртожитках поруч із співробітниками трудилися студенти. Таким чином там вимито, побілено і пофарбовано.

Заасфальтувати біля гуртожитків №№4, 6 та біля навчальних корпусів №№1, 11, 17 і в парку ім. Ю. Гагаріна допомогли спонсори.

Попрацювати на благо свого університету у серпні виявили бажання близько 600 абітурієнтів. Вони впорядковували територію, косили бур'ян.

Навести лад у навчальних корпусах ми доручали факультетам. Коменданти організували миття вікон, дверей, парт тощо. А деякі факульте-

ти зробили ще більше: наприклад, журналісти у двох аудиторіях замінили вікна, пофарбували стіни, полакували підлогу; економісти відремонтували дві аудиторії; математики-прикладники відремонтували деканат. Добре підготувалися до навчального року біологи, хіміки та ін.

Коротко про завдання на майбутнє: викладачам – вести копійку виховну роботу зі студентами, щоб зберегти матеріальну базу, економити газ, електроенергію, воду; відповідним господарським службам – поставити лічильники тепла і співпрацювати з Міністерством освіти та науки України, облдержадміністрацією з метою залучення коштів для продовження ремонтів і добудови університетських об'єктів.

М. РУЖИН,
проректор з адміністративно-господарської роботи.

БЕРЕЖІТЬ ЗДОРОВ'Я ЗМОЛОДУ!

Санаторій-профілакторій університету оздоровив минулого навчального року 395 студентів. Найбільше – з механіко-математичного факультету (69), факультету психології (56), фізтеху і факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства (по 49). «У цілому план оздоровлення молоді виконується. Особливу увагу приділяємо сиротам, інвалідам, постраждалим від аварії на Чорнобильській АЕС, – повідомив на засіданні ректорату голова профкому О. Л. Тулиця. – Але труднощі із наповненням санаторію-профілакторію виникають одразу після канікул (у лютому, вересні) та під час сесій (у

січні, червні). У ці місяці профком надає студентам, які потребують оздоровлення, грошову допомогу, а в грудні грошову допомогу надає ще й адміністрація університету.»

Безумовно, віддача від санаторію-профілакторію може й повинна бути ефективнішою, тим паче, що й реалії життя до того спонукають – у 18-й міській поліклініці на обліку перебувають більше тисячі наших студентів.

Ректорат вирішив, що необхідно посилити інформаційне забезпечення – започаткувати практику видачі персонального «Запрошення на оздоровлення до санаторію-профілакторію», повідомити кожного першокурсника про санаторій-

профілакторій через профбюро, студраду та Довідник студента-першокурсника; головам профбюро, головам студрад (за згодою), заступникам деканів із виховної роботи треба активізувати роботу по направленню студентів, які потребують оздоровлення, до санаторію-профілакторію; доручено кафедрі фізичного виховання розробити план заходів щодо залучення звільнених від занять фізкультурою до оздоровлення в санаторій-профілакторії. Профкомом разом із студрадою ректорат запропонував створити спільну комісію, яка розглядатиме заяви студентів – сиріт, інвалідів, чорнобильців, із малозабезпечених сімей щодо компенсації вартості путівки.

Університет об'єднав зусилля за ваше здоров'я, шановні студенти!

Т. ТОМІНА.

ПРОФЕСОРИ УНІВЕРСИТЕТУ

Ірина Федорівна Ковальова успішно закінчила Дніпропетровський державний університет. Ознайомившись з її дипломним дослідженням, присвяченим вивченню давньоруської металургії, академік Струмлін відзначив оригінальність наукової праці і глибоку обізнаність авторки з проблемами.

Випускниця працювала вчителем сільської середньої школи, науковим співробітником Дніпропетровського історичного музею, а з 1962 року і до сьогодні свою долю пов'язала з університетом. Пройшла шлях від старшого викладача до професора. Кандидатською дисертацією репрезентувала недостатньо розвинутий на той час історіографічний напрям в археологічних дослідженнях. Помітним внеском до археології України стала її докторська дисертація.

«Історичному факультету повезло, що сюди прийшла ця неординарна особистість», – вважає колишній декан, професор А. Г. Болєбрух. На відродженому факультеті молодий викладач відродила польову археологічну практику. Під її керівництвом створено постійнодіючу археологічну експедицію, а на її базі – наукову лабораторію археології Придніпров'я. Експедиція дослідила сотні курганів доби енеоліту – бронзи, раннього середньовіччя. На базі експедиції проводилися наукові конференції та польові семінари, учасниками яких були археологи із різних куточків СНД. Це сприяло формуванню у ДНУ наукової школи з археології України, до якої входять колишні аспіранти та здобувачі.

З 1976 року за редакцією І. Ф. Ковальової видається міжвузівський збірник наукових праць з археології Придніпров'я, широко відомий серед фахівців СНД та за кордоном. І. Ф. Ковальова – постійний член Координаційної ради Інституту археології Академії наук України з питань археологічних досліджень. За навчально-методичну роботу одержала третю премію Міністерства освіти України і орден Княгині Ольги.

З. МАРІНА,
доцент кафедри історіографії,
джерелознавства та архівознавства.

Завдяки винятковій наполегливості, цілеспрямованості вона (проф. І. Ф. Ковальова – Т. С.) зуміла організувати навколо себе творчі колективи дослідників з археології, етнографії та спеціальних історичних дисциплін. Саме завдяки її волі й авторитету Дніпропетровськ перетворився в один із найвідоміших центрів археології у Східній Європі, а не лише в Україні.

М. КОВАЛЬСЬКИЙ,
колишній завідувач кафедри історіографії
та джерелознавства, професор.

Якось професора І. Ф. Ковальову запросила Острозька академія прочитати студентам-історикам лекції з археології.

За короткий час, що був відведений для цього, Ірина Федорівна намагалася висвітлити якомога більше матеріалу, і ми побачили непересічну палітру її знань. Невимушеність і легкість, з якою читалися лекції, свідчили про великий талант цієї людини. Виникла заздрість і до її знань, і до її захопленості у свій предмет. Фахівців такого рівня в Україні дуже мало.

О. КОНТОРУК,
випускник університету «Острозька академія».

АРХЕОЛОГ З ВЕЛИКОЇ ЛІТЕРИ

Доктор історичних наук,
професор Ірина Федорівна КОВАЛЬОВА.

В Ірини Федорівни дуже велике коло наукових контактів і зв'язків: Київ і Одеса, Запоріжжя і Сімферополь, Санкт-Петербург і Воронеж...

А. БОЛЕБРУХ,
колишній декан історичного факультету, професор.
(Із спеціального випуску міжвузівського збірника наукових праць
«Проблеми археології Придніпров'я» (Дн-ськ, Вид-во ДУ, 2000).
* * *

Працюю з професором І. Ф. Ковальовою більше тридцять років, тому маю повне право свідчити про її щирі любов до обраної професії. Ця любов і глибокі знання дозволяють вважати її Археологом з великої літери.

Коли беру участь в експедиції, завжди дивуюся енергії і наполегливості нашого наукового керівника. А вже експедиція – це не тільки розкопки древніх поховань. Часом треба багато зусиль, щоб «вибити» бульдозер в пересувній механізованій колоні, організувати поїзд у польовому таборі на чотири-п'ять місяців для 50-60 осіб. Якимось чином вдається також захопити і студентів, і співробітників, та й тих же водіїв та бульдозеристів із ПМК атмосферою причетності до відкриття невідомого.

Сотні студентів, які проходили практику в експедиціях, на все життя вдячні професорові не тільки за науку «бачити землю», а й за романтику вогнища з піснями та спілкуванням однодумців. Із абсолютно різних за характерами людей професору І. Ф. Ковальовій вдається створювати загін, який із місяця в місяць з ентузіазмом практично весь світловий день працює на курганах, досліджуючи за польовий сезон до сотні пам'яток.

Є в цієї незвичайної жінки ще одна «слабкість» – невтримна пристрасть порибалити. Пам'ятаю, повертаємося ми з розкопок, а чергові, що заїзнилися з вечерею, біжать до мене з проханням виручити їх, тобто запросити Ірину Федорівну половити рибки, поки вони впораються зі стравами. Не було такого випадку, щоб така моя пропозиція не була зустрінута з радісною готовністю.

Тому можу говорити про те, що лопата і вудка служать Ірині Федорівні на рівних.

Прагнення нашого керівника бути в курсі всіх справ і всім керувати не дозволяє нам розслабитися і спочивати на лаврах. Доводиться вислуховувати зауваження з різного приводу: підйом, приготування їжі, прибирання табору, дисципліна після відбою. Однак у справді екстремальних ситуаціях вона – сам спокій, зібраність і мужність.

Є хороший тест на довіру – «ти б пішов із цієї людиною в розвідку?». Я впевнений, що всі, хто хоч один раз працював з Іриною Федорівною Ковальовою в експедиціях, дадуть на нього ствердну відповідь.

В. ШАЛОБУДОВ,
с. н. с. лабораторії археології Придніпров'я.

ВІТАЄМО З ДНЕМ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ!

ПОЧЕСНІ ДОКТОРИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ГОНЧАР
Олесь Терентійович
Випускник університету
1946 р., видатний
український письменник,
академік НАН України,
Герой Соціалістичної
Праці, Герой України

КУЧМА
Леонід Данилович
Випускник університету
1960 р.,
Президент України
у 1994 – 2004 рр.,
професор

НИКОЛЬСЬКИЙ
Сергій Михайлович
Випускник університету
1939 р., академік РАН,
доктор фізико-
математичних наук,
професор

СЕМЕНОВ
Юрій Павлович
Випускник університету
1958 р., генеральний конструктор
НПО «Енергія» (м. Москва),
академік РАН, доктор технічних
наук, професор,
Герой Соціалістичної Праці

ТРОНЬКО
Петро Тимофійович
Завідувач відділу
Інституту історії України
НАН України, академік,
доктор історичних наук,
професор, Герой України

Клаус ТРОІЧ
Проректор
Університету
Кобленць-Ландау
(Німеччина),
професор

СЕРГІЄНКО
Іван Васильович
Директор Інституту
кібернетики ім. В. Г.
Глушкова НАН України,
академік, доктор фізико-
математичних наук,
професор

АНДРУЩЕНКО
Віктор Петрович
Ректор Національного
педагогічного
університету
ім. М. П. Драгоманова,
член-кореспондент НАН
і академік АПН України,
доктор філософських
наук, професор

БАКІРОВ
Віль Савбанович
Ректор Харківського
національного
університету
ім. В. Н. Каразіна,
член-кореспондент НАН
і АПН України, доктор
соціологічних наук,
професор

ЗГУРОВСЬКИЙ
Михайло Захарович
Ректор Національного
технічного університету
«Київський політехнічний
інститут», академік НАН
і АПН України,
доктор технічних наук,
професор

КОНЮХОВ
Станіслав Миколайович
Генеральний конструктор
- Генеральний директор
ДКБ «Південне»,
академік НАН України,
доктор технічних наук,
професор, Герой України

КРЕМЕНЬ
Василь Григорович
Президент Академії
педагогічних наук
України, академік НАН
і АПН України, доктор
філософських наук,
професор

ШЕВЧЕНКО
Володимир Павлович
Випускник університету
1962 р., ректор Донецького
національного університету,
голова Донецького наукового
центру НАН і МОН України,
академік, доктор фізико-
математичних наук, професор,
Герой України

СКОПЕНКО
Віктор Васильович
Академік НАН
і АПН України,
доктор хімічних наук,
професор,
Герой України

Святіший
КИРИЛО
Патріарх
Московський
і всієї Русі

ОБЛАСНИЙ КОНКУРС «МОЛОДИЙ УЧЕНИЙ-2009»: ПЕРШИЙ ТУР

12 ПЕРЕМОЖЦІВ

У першому турі обласного конкурсу «Кращий молодий учений-2009» перемогли: доцент кафедри фізичної та економічної географії О. Є. Афанасьєв, ст. викладач кафедри соціології А. А. Солнишкіна, ст. викладач кафедри адміністративного і кримінального права М. І. Сасенко (гуманітарний напрям), доцент кафедри фізіології людини і тварин Т. Г. Чаус, асистент кафедри мікробіології та вірусології О. С. Воронкова, викладач кафедри фізіології людини і тварин Г. Г. Сидоренко (медичний напрям), професор кафедри міжнародних фінансів Н. В. Стукало, доцент кафедри економіки та управління національним господарством С. Е. Сардак, ст. викладач кафедри менеджменту Ю. М. Стасюк (економічний напрям), с.н.с. кафедри органічної хімії В. О. Пальчиков,

ст. викладач кафедри харчових технологій Н. В. Кондратюк, доцент кафедри органічної хімії Я. С. Бондаренко (технічний напрям). Цим молодим ученим ректор, проф. М. В. Поляков вручив Почесні грамоти університету.

Цього разу роботи на конкурс подали 39 науковців, вік яких не перевищує 35 років. Це в чотири рази більше, ніж попереднього року. Усі 39 робіт пройшли відбірковий тур і передані для участі у другому турі.

Рада молодих учених університету запрошує до співпраці активних, небайдужих науковців. Якщо ви бажаєте взяти участь в обласному конкурсі «Кращий молодий учений-2010», - звертайтеся до ради молодих учених ДНУ ім. О. Гончара або до голови ради молодих учених на вашому факультеті.

Т. ЧАУС,
в.о. голови ради молодих
учених університету.

VII ОБЛАСНИЙ МІЖВУЗІВСЬКИЙ КОНКУРС

СТАЛИ ЛІДЕРАМИ

61 книжка науково-педагогічних працівників нашого університету зайняла перші-треті місця в VII обласному міжвузівському конкурсі, який проводив Фонд соціального захисту, підтримки і допомоги вченим України та членам їх сімей.

Називаємо імена авторів і назви книг, які стали абсолютними переможцями конкурсу.

У номінації «Монографії»

Матисина З. А., Загинайченко С. Ю., Щур Д. В., Растворимость примесей в металлах, сплавах, интерметаллидах, фулеритах.

Матисина З. А., Загинайченко С. Ю., Щур Д. В., Углеродные наноматериалы и фазовое превращение в них.

Стукало Н. В., Глобалізація та розвиток фінансової системи України.

Святець Ю. А., Українське селянське господарство та нова економічна політика. Кліометричний аналіз соціально-економічного процесу.

Осин В. В., Процессы конституирования и воспроизводства в науке: исследование

вариаций контент-анализа.

Стороженко І. С., Богдан Хмельницький. Аршава І. Ф., Емоційна стійкість людини та її діагностика.

Світленко С. І., Суспільний рух на Катеринославщині у 50-80 роках XIX століття.

Ващенко В. В., Від самопрезентації до методології.

Поляков Н. В., Савчук В. С., Классический университет: от идей античности к идеям Болонского процесса.

Поляков М. В., Вибрані задачі механіки суцільного середовища. Обчислювально-аналітичні методи розв'язання.

Горпинич В. О., Корнієнко І. А., Антропомісія Дніпровського Припоріжжя і суміжних регіонів України.

Іваненко В. В., Якунін В. К., ОУН і УПА у Другій світовій війні: проблеми історіографії та методології.

Белозеров В. Е., Волкова С. А., Геометрический подход к проблеме стабилизации систем управления.

У номінації «Підручники»

Ігдалов Й. М., Кучма Л. Д., Поляков М. В., Шелтун Ю. Д., Ракети-носії і космічні ступені ракет як об'єкти керування.

Сазонь І. Л., Джусов О. А., Сазонь О. М., Міжнародна інвестиційна діяльність. Черненко М. І., Аршава І. Ф., Медико-соціальна і психологічна реабілітація хворих та інвалідів.

Близниченко В. В., Джур Є. О., Краснікова Р. Д., Кучма Л. Д., Ліннік А. К., Макарова А. С., Майданюк Д. В., Шевцов В. Ю., Проектування і конструкція ракет-носіїв.

Алексєєв Ю. С., Джур О. Є., Кулик О. В., Кучма Л. Д., Ніколенко Є. Ю., Хуторний В. В., Технологія виробництва ракетно-космічних літальних апаратів.

Богуслав В. Я., Качан О. Я., Калініна Н. Є., Мозковий В. Ф., Калінін В. Т., Авіаційно-космічні матеріали та технології.

Соколова І. Є., Вінніков А. І., Полішко Т. М., Основи імунології.

У номінації «Навчальні посібники»
Даниєв Ю. Ф., Демченко А. В., Зевако В. С., Кулабухов А. М., Хуторний В. В., Космічне летальне апарати. Введення в космічну техніку.

Федоренко І. В., Ракетостроители Украины.

Сазонь І. Л., Чабаненко Ж. М., Приварникова І. Ю., Основи зовнішньоекономічної діяльності.

Пурігіна О. Г., Сардак С. Е., Міжнародна міграція.

Дронь М. М., Кондратьєв О. І., Дубовик Л. Г., Навколосезний простір і технічні засоби для його освоєння.

Іваненко В. В., Голуб А. І., Шевченко А. Ю., Історія радянської держави (1917-1991 рр.). Ханін І. Г., Падашуля Е. І., Управление международной выставочной деятельностью.

Санін Ф. П., Джур Е. А., Санін А. Ф., Хуторний В. В., Космос і технології.

Кочубей О. О., Сопільник О. В., Прикладна теорія цифрових автоматів. Арифметичні основи.

Мищанина Л. В., Коваленко О. В., Омельченко С. О., Методи перетворення сигналів.

Сазонь І. Л., Федорова В. А., Інвестування: міжнародний аспект.

Сазонь І. Л., Інвестування: євроінтеграційний напрям.

У номінації «Навчально-методичні посібники»
Мельник О. В., Ярчич Л. І., Селіванова М. О., Рудовська Ю. І., Посібник до вивчення

розділу «Гігієна харчування».

Маруніч В. В., Іпатов А. В., Черненко М. І., Сучасні положення про визначення причин інвалідності.

У номінації «Словники»

Чмиленко Ф. О., Чмиленко Т. С., Сапа Ю. С., Савєвич О. В., Хімічні елементи і речовини в організмі людини – у нормі та в патології.

Перехрест В. І., Російсько-український словник з математики, фізики та інформатики.

У номінації «Художньо-публіцистична література»
Безносова О. В., Евангельское движение в Российской империи (1850-1917). Екатеринбургская губерния.

Дуплищева О. М., Дуплищев О. М., Наставник инженеров и ученых.

За перші-треті місця в конкурсі автори одержали Грамоти Фонду соціального захисту, підтримки і допомоги вченим України та членам їх сімей. Переможців конкурсу привітав ректор університету, проф. М. В. Поляков.

М. ПОЛОВИНА,
виконавчий директор філії Фонду
вчених у ДНУ імені Олесь Гончара.

ПОЧЕСНІ ДОКТОРИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

КОРНЕЙЧУК
Микола Павлович
Випускник університету
1955 р., академік НАН
України, доктор фізико-
математичних наук,
професор

Ернст ЗІГМУНД
Президент
Бранденбурзького
технічного
університету
(Німеччина),
професор

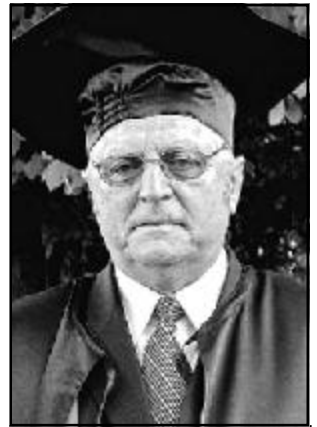
ДЗЯК
Георгій Вікторович
Ректор
Дніпропетровської
державної медичної
академії,
академік АМН України,
доктор медичних наук,
професор

ЛЕЩИНСЬКИЙ
Ежи
Професор
Джексонського
державного
університету
(США)

ЛИТВИН
Володимир Михайлович
Голова Верховної
Ради України, віце-
президент НАН України,
академік, доктор
історичних наук,
професор,
Герой України

Мар'ян
ХАРАСИМЮК
Професор
Люблінського
університету
ім. Марії
Кюрі-Скловської
(Польща)

КРИВЦОВ
Володимир Станіславович
Ректор Національного
аерокосмічного
університету
ім. М. С. Жуковського
«Харківський авіаційний
інститут»,
доктор технічних наук,
професор

ЛОСКУТОВ
Олександр Євгенович
Завідувач кафедри
ортопедії та травматології
Дніпропетровської
державної
медичної академії,
доктор медичних наук,
професор

МЕЛЬНИКОВ
Юрій Опанасович
Випускник університету
1965 р., професор
кафедри прикладної
математики
Університету Теннессі
(США)

ПИЛИПЕНКО
Віктор Васильович
Почесний директор
Інституту технічної
механіки НАН України,
академік,
доктор технічних наук,
професор

САДОВНИЧИЙ
Віктор Антонович
Ректор Московського
державного університету
ім. М. В. Ломоносова,
віце-президент РАН,
академік, доктор фізико-
математичних наук,
професор

Хосе Мануель Ресіо
ЕСПЕХО
Професор
кафедри екології
університету Кордобі
(Іспанія)

ПОРАДИ СТУДЕНТАМ ІЗ ВЛАСНОГО ДОСВІДУ

ЯК СКЛАСТИ СЕСІЮ НА «ВІДМІННО»

Ця стаття має на меті допомогти студентам успішно витримувати підсумковий контроль знань і містить поради, засновані на особистому досвіді автора. Для зручності виділимо у цьому своєрідному рецепті вдалої сесії три рівнозначні блоки.

МОТИВАЦІЙНИЙ БЛОК

Для того, щоб скласти сесію на «відмінно», треба, по-перше, дійсно цього хотіти.

Варто усвідомлювати, що сам процес навчання по своїй суті напаштований на позитивний результат – успішне опанування знань студентами, а сесія є лише ілюстрацією цього опанування. Тому відмінні оцінки на іспитах – це цілком природна річ для кожного, хто хоче отримати користь від вищої освіти, і відмінники – це не якісь унікальні істоти з феноменальними розумовими здібностями, що закінчили найкращі школи в країні, – це звичайні люди, питання лише в тому, як вони зуміли організувати своє навчання.

Отже, ви маєте потенційну можливість скласти сесію на «відмінно». При цьому якими б не були ваші успіхи у середній школі, вищий навчальний заклад завжди дає можливість почати все з «чистого аркуша» – змінити своє ставлення

до навчання, позбутися іміджу недбайливого учня, від якого ні вчителі, ані він сам уже не чекають ніяких досягнень у цій сфері – все у ваших руках, причому не лише на першому курсі, а кожного семестру, коли ви починаєте вивчати нові дисципліни, знайомитеся з новими викладачами тощо.

СТРАТЕГІЧНИЙ БЛОК

Ні для кого не секрет, що для легкої й успішної сесії студенту треба належним чином працювати над навчальним матеріалом під час семестру. Спробуємо сформулювати декілька практичних прийомів, які допоможуть підготуватися до заліків та іспитів задовго до їх початку:

1) писати конспекти осмислено, занотувати не лише основний матеріал лекції, що диктує викладач, а й пояснення, які він робить паралельно, – не все те, що здається зрозумілим сьогодні, залишається таким через три місяці під час підготовки до екзамену;

2) вчасно переписувати конспекти пропущених лекцій, тримати в думках логіку викладання матеріалу, його структуру;

3) заздалегідь забезпечити себе підручниками (бажано декількома), користуючись як бібліотекою університету, так і ресурсами мережі Інтернет;

4) одразу ж з'ясувати для себе в тій чи іншій мірі незрозумілі питання нової теми;

5) серйозно готуватися до всіх семінарів, контрольних робіт;

6) складати «короткі конспекти конспекту» – це можуть бути або виписки ключових положень лекції, або вся лекція, викладена у стислій формі, докладніше структурована – це допоможе вам у підготовці як до поточного контролю знань, так і до екзамену або заліку;

7) заздалегідь узяти умови проведення підсумкового контролю з дисципліни, список питань, вимоги викладача;

8) бути активним на семінарських, практичних заняттях, своїми зусиллями добре зарекомендувати себе протягом семестру – щоб про вас судили не лише з однієї підсумкової роботи.

ТАКТИЧНИЙ БЛОК

Але навіть якщо у вас не вийшло надто плідно вчитися протягом семестру, завжди залишається шанс максимально мобілізувати свої розумові здатності під час сесії. Розглянемо тактику поведінки безпосередньо під час підготовки до іспитів.

1) Якщо є така можливість, варто готуватися до екзамену раніше, а не чекати моменту, коли формаль-

но розпочнеться сесія;

2) до найскладнішого іспиту завжди варто починати готуватися якомога раніше, паралельно з іншими, менш «страшними»;

3) якщо часу небагато, не слід нервувати, що екзаменаційних запитань більше, ніж ви встигнете вивчити; треба холодно та методично опрацювати питання за питаннями і пам'ятати, що в критичних ситуаціях усі ми здатні згуртувати дива;

4) питання можна згрупувати за темами, яких вони стосуються, і відповідати відразу на блок питань, що поліпшить засвоєння кожної окремої теми та зекономить час;

5) варто відповідати на питання екзамену письмово у тезовій формі, складати таблиці, схеми – для полегшення запам'ятовування, систематизації, структурування власних знань;

6) не слід залишати зовсім не опрацьованих питань, сподіваючись на те, що вони не попадуться; на будь-яке питання зі списку треба підготувати хоча б мінімальну за обсягом відповідь;

7) не варто допускати ситуацій, коли надія на успішне складання іспиту покладається лише на «зовнішні джерела інформації», простіше кажучи, на шпаргалки; до будь-якого екзамену слід ставитися як до такого, де не буде жодної

можливості ними скористатися, хоча, як було зазначено вище, складання стислих письмових відповідей на питання є дуже ефективним засобом підготовки.

На закінчення зазначу, що головною умовою складання сесії на «відмінно», принаймні на думку автора цієї статті, є добросовісне, а не формальне ставлення до навчання. Річ у тому, що часто всі вимоги до написання якоїсь роботи або вивчення теми формально виконані, але якщо відверто запитати в себе, то внутрішньої впевненості в тому, що ти дійсно опанував ці знання, немає. Щоправда іноді досягнутого рівня достатньо для позитивної оцінки, але іноді – ні. Тому буває, що начебто старанний студент отримує високу бали, але трохи «не дотягує» до п'ятірки. У такій ситуації варто переглянути своє внутрішнє ставлення до навчання й почати працювати над матеріалом доти, поки не з'явиться реальна впевненість в тому, що ви його добре знаєте, вільно в ньому орієнтуєтесь і можете легко пояснити собі та іншим будь-яке питання. Комусь для цього «чесного» вивчення треба небагато часу та зусиль, а комусь набагато більше, ніж він звик виділяти на навчання.

Легкої вам та успішної сесії!

Є. ТАГУНОВА,
випусниця факультету
біології, екології та медицини,
Президентський стипендіат.

КОНСУЛЬТАЦІЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

Що таке шлюбний договір і як його укласти?

Шлюбний договір – це домовленість наречених або подружжя щодо встановлення майнових прав та обов'язків подружжя, пов'язаних із укладенням шлюбу, його існуванням та припиненням. Згідно зі ст. 92 Сімейного кодексу України шлюбний договір може бути укладено особами, які подали заяву про реєстрацію шлюбу, а

також подружжям.

Як зазначає ст. 93 Сімейного кодексу України, шлюбним договором регулюються майнові відносини між подружжям, визначаються їхні майнові права та обов'язки. Шлюбним договором можуть бути визначені майнові права та обов'язки подружжя як батьків. Він не може регулювати особисті відносини подружжя, а також особисті відносини між ними та дітьми, він не може змен-

шувати обсяг прав дитини, які встановлені Сімейним кодексом України, а також ставити одного з подружжя у невідгідне матеріальне становище.

Шлюбний договір укладається в письмовій формі і нотаріально засвідчується. У разі недодержання сторонами вимоги щодо нотаріального посвідчення шлюбного договору такий договір є нікчемним (ст. 220 Цивільного кодексу України).

Якщо шлюбний договір укладено до реєстрації шлюбу, він набирає чинності у день реєстра-

ції шлюбу. Якщо шлюбний договір укладено подружжям, він набирає чинності у день його нотаріального посвідчення. У шлюбному договорі може бути встановлено загальний строк його дії, а також строки тривалості окремих прав та обов'язків, а може бути встановлена чинність договору або окремих його умов і після припинення шлюбу (ст. 95, 96 Сімейного кодексу України).

Д. ОСИПЕНКО,
методист юридичної клініки.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

КУРСИ ІНОЗЕМНИХ МОВ

НАБІР

Англійська мова

Business English

Методична підготовка

з англійської мови

(для фахових учителів)

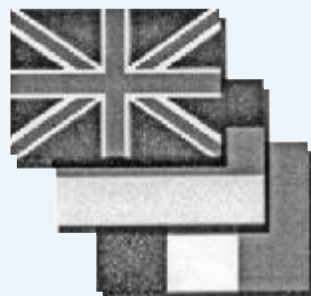
Німецька мова

Французька мова

Іспанська мова

Китайська мова

Японська мова

Диференційований підхід, високий професійний рівень викладання, сучасні ефективні методики.

Підготовка до складання міжнародних сертифікатів іспитів з англійської мови (TOEFL, IELTS) та іспитів з іноземної мови (ГДЗД).

Адреса: пр. Карла Маркса, 35

(5-ий корпус ДНУ ім. О. Гончара на розі вул. К. Цеткін та пр. К. Маркса)

Контактні телефони: 745-35-65, 063 241 84 43, 096 537 40 81, 050 051 90 73.

ВВАЖАТИ НЕДИЙСНИМИ:

загублену залікову книжку №084576, видану Дніпропетровським національним університетом імені Олесея Гончара на ім'я Тупало Аліни Костянтинівни;
загублену залікову книжку №082078, видану Дніпропетровським національним університетом на ім'я Кириченко Ольги Миколаївни;
загублену залікову книжку №061520, видану Дніпропетровським національним університетом на ім'я Бовкуна Антона Сергійовича;
загублену залікову книжку №091637, видану Дніпропетровським національним університетом імені Олесея Гончара на ім'я Потапова Костянтина Олександровича;
загублений студентський квиток НР №06812132, виданий Дніпропетровським національним університетом на

ім'я Щелкунова Іллі Андрійовича;
загублений студентський квиток НР №06812119, виданий Дніпропетровським національним університетом на ім'я Плакущого Дмитра Петровича;
загублений студентський квиток НР №06812102, виданий Дніпропетровським національним університетом на ім'я Гордиченка Руслана Володимировича;
загублений студентський квиток НР №06811867, виданий Дніпропетровським національним університетом на ім'я Атанова Володимира Миколайовича;
загублений студентський квиток НР №06811202, виданий Дніпропетровським національним університетом на ім'я Іванової Ганни Євгенівни;
загублений студентський

квиток НР №07474432, виданий Дніпропетровським національним університетом на ім'я Соколова Павла Олександровича;
загублений студентський квиток НР №0747430, виданий Дніпропетровським національним університетом на ім'я Гуцула Дмитра Ігоревича;
загублений студентський квиток НР №05914993, виданий Дніпропетровським національним університетом на ім'я Ложжіної Анастасії Олександрівни;
загублений студентський квиток НР №07317672, виданий Дніпропетровським національним університетом на ім'я Медведевої Анастасії Олександрівни;
загублений студентський квиток НР №07317590, виданий Дніпропетровським національним університетом на ім'я Пігуль Олександр Ігоревича.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД:

старшого викладача кафедри хімії та хімічної технології високомолекулярних сполук – 1 штатна одиниця (0,25 ставки)

(наявність освітньо-кваліфікаційного рівня магістра, закінчена аспірантура, досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ відповідного профілю не менше 1-го року, вільне володіння державною мовою України)

(документи на конкурс приймаються протягом 1 тижня з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації);

завідувача кафедри харчових технологій – 1 штатна одиниця (1 ставка)

(наявність ступеня доктора технічних наук у галузі харчових технологій, вчене звання професора (доцента), досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівня акредитації не менше 5 років, вільне володіння державною мовою України)

(документи на конкурс приймаються протягом 2 тижнів з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації);

завідувача кафедри соціальної роботи та кадрового менеджменту – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня доктора наук, вченого звання професора (доцента), стаж роботи у ВНЗ не менше 10 років, вільне володіння державною мовою України)

доцента кафедри клінічної лабораторної діагностики – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня кандидата медичних наук, вченого звання доцента, стаж роботи у ВНЗ III-IV рівня акредитації не менше 10 років, наявність наукових публікацій за фахом, вільне володіння державною мовою України)

доцента кафедри соціальної роботи та кадрового менеджменту – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня кандидата педагогічних наук, вченого звання доцента, стаж роботи у ВНЗ не менше 10 років, досвід роботи на посаді доцента не менше 10 років, вільне володіння державною мовою України)

доцента кафедри маркетингу та менеджменту – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня кандидата економічних наук, досвід науково-педагогічної роботи

у ВНЗ III-IV рівня акредитації не менше 5 років, вільне володіння державною мовою України)

(документи на конкурс приймаються протягом 1 тижня з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації);

доцента кафедри теоретичної фізики – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук, досвід викладацької роботи не менше 3 років, вільне володіння державною мовою України)

старшого викладача кафедри маркетингу та менеджменту – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(закінчена аспірантура, наявність навчального посібника (соавторство) з грифом МОН, досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівня акредитації не менше 3 років, вільне володіння державною мовою України)

викладача (японська мова) кафедри порівняльної філології східних та англійських країн – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(освітньо-кваліфікаційний рівень магістра за спеціальністю «Японська мова та література», володіння японською, англійською мовами та державною мовою України)

(документи на конкурс приймаються протягом 2 тижнів з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації);

наукового співробітника НДЛ математичних методів механіки деформівного твердого тіла кафедри обчислювальної механіки і міцності конструкцій механіко-математичного факультету (д/б теми 1-186-09) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(вища освіта за фахом «механіка» (магістратура, аспірантура), досвід науково-дослідної роботи у галузі комп'ютерної механіки не менше 5 років, вільне володіння державною мовою України)

наукового співробітника кафедри обчислювальної механіки і міцності конструкцій механіко-математичного факультету (д/б теми 1-177-09) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(вища освіта за фахом «механіка» (магістратура, аспірантура), досвід науково-дослідної роботи в галузі комп'ютерної механіки не менше 3 років, вільне володіння державною мовою України)

повідного наукового співробітника науково-дослідної галузевої технологічної лабораторії кафедри технології виробництва фізико-технічного факультету (д/б теми 6-216-09) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(науковий ступінь кандидата технічних наук, наявність наукових розробок у галузі матеріалознавства для нових виробів ракетно-космічної техніки, стаж наукової роботи не менше 5 років, вільне володіння державною мовою України)

завідувача НДЛ електроосади неорганічної хімії хімічного факультету (д/б теми 1-180-09) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(науковий ступінь кандидата хімічних наук, наявність наукових праць і патентів на винахід у галузі електрохімії, досвід наукової і організаційної роботи не менше 5 років, вільне володіння державною мовою України)

(документи на конкурс приймаються протягом 2 тижнів з дня опублікування оголошення в газеті);

завідувача кафедри математичного аналізу і теорії функцій – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня доктора (кандидата) фізико-математичних наук, вчене звання професора (доцента), досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ IV рівня акредитації не менше 10 років, вільне володіння державною мовою України)

доцента кафедри політології – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(освітньо-кваліфікаційний рівень магістра за фахом, наявність наукового ступеня кандидата політичних наук, досвід роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 3 років, вільне володіння державною мовою України)

доцента кафедри політології – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(освітньо-кваліфікаційний рівень магістра за фахом, наявність наукового ступеня кандидата політичних наук, досвід роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 3 років, вільне володіння державною мовою України)

доцента кафедри політології – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність повної вищої освіти та наукового ступеня кандидата політичних наук, досвід роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 3 років, вільне володіння державною мовою України)

доцента кафедри обліку і аудиту – 1 штатна одиниця (0,75 ставки)

(наявність наукового ступеня кандидата економічних наук, вченого звання доцента, наявність наукових публікацій у фахових виданнях, досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 10 років, вільне володіння державною мовою України)

Передплачайте газету "ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ"!

ПЕРЕДПЛАТУ МОЖНА ОФОРМИТИ В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ ОБЛАСТІ

"ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ" – щомісячна (крім серпня) газета Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара.

Редактор Т. А. СОБКА

Засновник і видавець – Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара.

Адреса ДНУ: 49010, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72. Газета виходить українською мовою. Обсяг – 1 друкований аркуш. Друк офсетний. Ціна договірна.

Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За точність наведених у статті фактів відповідає автор. Листи, рукописи, ілюстрації не рецензуються і не повертаються.

Листування з читачами ведеться тільки на сторінках газети. Редакція зберігає за собою право літературного редагування і скорочення прийнятих для опублікування текстів.

Редакція газети не уточнює дату виходу наступного номера газети. Претензії до публікації приймаються протягом місяця.

При передруках посилання на газету "Дніпропетровський університет" обов'язкове.

Газета набрана і зверстана в редакції газети "Дніпропетровський університет". Адреса редакції: м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72, кім. 204. Тел. 374-98-21.

Газета розміщена на сайті ДНУ ім. О. Гончара за адресою: www.dnu.dp.ua

Зам. 0-1471. Тираж 1000. ДП № 1631-366ПР від 7 грудня 2009 року. Газета віддрукована в друкарні ВАТ "Видавництво "Зоря", м. Дніпропетровськ, вул. Журналістів, 7. Індекс 40448.